

STAVEBNÉ NOVINY

Denník o podnikaní v stavebníctve

Číslo 46 / Pondelok 11. marca 2019

Ročník 13 / 2 835. číslo od začiatku vydávania denníka Stavebné noviny®

[DIAĽNICE / V januári zriadili komisiu na riešenie sporov](#)

NDS sa nevzdáva nárokov, najmä pokút, voči zhotoviteľovi D1 s tunelom Višňové

Národná diaľničná spoločnosť (NDS) sa nevzdáva zmluvných nárokov, najmä zmluvných pokút, voči zhotoviteľovi úseku diaľnice D1 Lietavská Lúčka - Višňové - Dubná Skala vrátane tunela Višňové. Ak medzinárodná komisia na riešenie sporov, zriadená v januári tohto roku, tieto nároky potvrdí, NDS si ich bude môcť vymáhať od zhotoviteľa, pričom nároky na zmluvné pokuty bude mať pokryté bankovou zárukou. NDS sa nevzdáva ani nárokov z

existujúcich, resp. potenciálnych vád dokončenej časti úseku D1 a zo špecifikovaných porušení zmluvy.

Na základe návrhu riešenia súčasnej situácie výstavby uvedeného úseku diaľnice D1, ktorý minulý týždeň schválila vláda SR, ide o jednu z výhod dohody o ukončení zmluvy o dielo medzi NDS a taliansko-slovenským združením Salini Impregilo, S.p.A. - Dúha, a.s., na stavbe diaľnice pri Žiline. Ďalšou výhodou podľa materiálu je zabezpeče-

nie vyplatenia podzhotoviteľov formou novej bankovej záruky vystavenej súčasným zhotoviteľom. Detailná inventarizácia staveniska za súčinnosti zhotoviteľa je tiež jedna z podmienok Európskej komisie pre ďalší transparentný postup.

„Alternatívou k uzavretiu dohody by bolo jednostranné ukončenie zmluvy o dielo zo strany NDS,“ vyplýva ďalej z návrhu riešenia situácie na stavbe D1 s tunelom Višňové.

[> Pokračovanie na s. 2](#)

Z OBSAHU

Košice pýtajú peniaze

Košice chcú opätovne o podpore usporiadania Európskeho olympijského festivalu mládeže rokovať s vládou a žiadať od nej 22 miliónov eur. Chcú požiadať o 10 mil. eur na krytie investičných výdavkov do dobudovania športovej infraštruktúry v meste a 12 mil. eur na organizačné výdavky, ktoré už vláda prisľúbila. Košice pôvodne žiadali od vlády ďalších 30 mil. eur.

[> strana 2](#)

Stavba roka 2018

[> strana 3](#)

[ŠTATISTIKA / Najviac bytov koncom vlašajška dokončili v Bratislavskom kraji](#)

Vlani sa na Slovensku začalo stavať 22 055 bytov, o 10,7 perc. viac ako v roku 2017

V minulom roku sa na Slovensku začala výstavba 22 055 bytov, ich počet medziročne vzrástol o 10,7 percenta. Dokončených bolo 19 071 bytov, čo bolo o 12,5 perc. viac. Počet rozostavaných bytov k 31. decembru vlašajška dosiahol 77 773 a oproti koncu roku 2017 stúpol o 3,7 perc. Informoval o tom Štatistický úrad SR.

V súkromnom sektore vlani začali stavať 21 778 bytov (medziročne viac o 11 perc.), vo verejnom sektore začali s výstavbou 277 bytov, čiže o 13,2 perc. menej. Z toho počet začatých bytov v rodinných domoch vzrástol

o 6,6 perc. na 15 042. Na súkromný sektor pripadlo 18 876 dokončených bytov pri náraste o 12,9 perc., vo verejnom sektore počet dokončených bytov klesol o 13,7 perc. na 195. Z toho v rodinných domoch dokončili 212 687 bytov, čo je viac o 9,9 perc.

Z rozostavaných bytov ku koncu roku 2018 bolo v súkromnom sektore 76 660 pri raste o 4,4 perc., vo verejnom sektore 1 113, čo bolo o 27 perc. menej ako koncom roku 2017. Z toho v rodinných domoch bolo rozostavaných 48 011 bytov, ich počet vzrástol o 5,1 perc.

Vlani zároveň ubudlo 1 495 bytov, medziročne o 0,1 perc. menej, z toho asanáciou 1 413 bytov, čo bolo o 3,5 perc. viac. V súkromnom sektore ubudlo 1 473 bytov pri poklese o 0,3 perc., z toho asanáciou 1 392 bytov, čo je viac o 3,3 perc. Vo verejnom sektore ubudlo 22 bytov pri raste o 15,8 perc., z toho asanáciou 21, čo bolo viac o 16,7 perc.

Vo štvrtom kvartáli 2018 začali stavať 6 815 bytov, ich počet medziročne stúpol o 29,1 perc. Dokončilo sa 6 413 bytov, čo bolo o 13,3 perc. viac.

[> Pokračovanie na s. 4](#)

Košickí poslanci rozhodli, že mesto má ďalej rokovať o športovom festivale s vládou

Košice chcú opätovne o podpore usporiadania Európskeho olympijského festivalu mládeže (EYOF) rokovať s vládou SR a žiadať od nej 22 miliónov eur na podporu tohto podujatia. Chcú požiadať o 10 mil. eur na krytie investičných výdavkov do dobudovania športovej infraštruktúry v meste a 12 mil. eur na organizačné výdavky festivalu, ktoré už vláda prisľúbila. Košice pôvodne žiadali od vlády ďalších 30 mil. eur.

Rokovania sa majú uskutočniť do 18. marca a košickí mestskí poslanci sa k téme vrá-

tia do 22. marca. Zároveň požiadajú Slovenský olympijský výbor (SOV) o súčinnosť pri rokovaní s vládou a o predĺženie termínu na predloženie stanoviska mesta k organizácii hier. Košickí poslanci o tom rozhodli v piatok.

Ako uviedol primátor mesta Jaroslav Polaček, necíti podporu vlády ani SOV a nezaznamenal ani žiadnu podporu športových zväzov k tomuto podujatiu. Zopakoval, že Košice majú záujem o usporiadanie podujatia, ale nemôžu ho zorganizovať bez krytia svojich finančných záväzkov. J. Polaček

upozornil, že do najbližších rokov má mesto už teraz záväzky 29 mil. eur v rozličných splátkach až do roku 2025.

„Je nezodpovedné rútiť sa do hier, ktoré potrvajú deväť dní. Budeme v centre kamier a zažijeme úspech, treba však vidieť to, čo bude na konci dňa,“ poznamenal J. Polaček. Na rokovanie zastupiteľstva predložil dve alternatívy. Ak by sa podujatie konalo, Košice si vezmú 20-miliónový úver.

[> Pokračovanie na s. 5](#)
[Na obnove hradu Krásna Hôrka... > s. 5](#)

NDS sa nevzdáva nárokov, najmä pokút, voči zhotoviteľovi D1...

Dokončenie zo s. 1

S touto alternatívou by však bolo spojených viacero rizík, ktoré by mohli v konečnom dôsledku spôsobiť oddialenie dokončenia úseku o viacero rokov a stratu časti príspevkov zo zdrojov Európskej únie. Ohrozený by bol aj termín sprejzdnenia súvisiaceho úseku D1 Hričovské Podhradie - Lietavská Lúčka a rizikom by boli dlhodobé spory.

NDS po ukončení zmluvy o dielo a vypratí staveniska terajším zhotoviteľom začne verejné obstarávanie na výber nového zho-

toviteľa na dokončenie stavby. Problémom na stavbe úseku D1 s tunelom Višňové podľa strany Doprava nebola nízka cena (409,8 milióna eur bez DPH).

„Vítané konzorcium získalo zákazku až z tretieho miesta a jeho cena bola o 38 mil. eur vyššia ako ponuka firmy, ktorá skončila ako prvá, takže cena bola na hornej hranici predložených ponúk,“ uviedol predseda strany Ondrej Matej. Pripomenul, že v čase, keď sa pripravovali súťažné podklady zmluvy, pôsobil dnešný minister dopravy Árpád Érsek ako štátny tajomník na ministerstve dopravy.

O. Matej upozornil, že zmluva umožňovala NDS voči zhotoviteľovi konať aj s možnosťou vypovedania, a to sa nedialo. „Zároveň, keď v decembri 2017 vypršal kľúčový míľnik č. 2 (prerazenia oboch tunelových rúr), vedenie NDS nekonalo v zmysle zmluvy, ale akceptovalo meškanie tohto míľnika o osem mesiacov. Mali všetky dostupné informácie a možnosti na to, aby najneskôr do konca marca 2018 ukončili spoluprácu so zhotoviteľom,“ tvrdí O. Matej. Navyše o tom, že nebude splnený míľnik č. 2, podľa neho vedenie NDS vedelo už v decembri 2016.

LEGISLATÍVA / Európska komisia vydala Správu o Slovensku 2019

Počet prípadov vyšetrovania veľkej korupcie sa v SR mierne zvýšil, je však veľmi nízky

Počet prípadov vyšetrovania veľkej korupcie sa v SR mierne zvýšil, ale vo všeobecnosti zostáva veľmi nízky. Vyplýva to zo správy Európskej komisie, v ktorej sa hodnotí pokrok dosiahnutý pri vykonávaní štrukturálnych reforiem alebo pri prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh v SR (Správa o Slovensku 2019). Celkový počet obvinení, obžalôb a rozsudkov v prípade trestných činov súvisiacich s korupciou od roku 2016 podľa správy kolíše.

„Nové pravidlá ochrany oznamovateľov nevedli k významnému zvýšeniu oznamo-

vania korupcie. Ďalšie úsilie o zlepšenie odhaľovania a analytických kapacít orgánov presadzovania práva by pravdepodobne zvýšilo počet úspešne stíhaných obvinení z korupcie,“ konštatuje dokument. Zároveň uvádza, že po prijatí zákona o zodpovednosti právnických osôb z roku 2016 slovenské súdne orgány začali uplatňovať a navrhovať opatrenia aj proti právnickým osobám.

Správa takisto uvádza, že funkčná nezávislosť polície na Slovensku zostáva naďalej obmedzená, pričom 45 percent obyvateľov SR si myslí, že medzi zamestnancami polí-

cie je rozšírené dávanie a prijímanie úplatkov, ako aj zneužívanie právomoci na osobný prospech.

„Vysoká fluktuácia, pokiaľ ide o nábor príslušníkov polície za osobitných poradcov na ministerstve vnútra, môže vytvárať podnety na ustupovanie politickým vplyvom a znižovanie úrovne funkčnej nezávislosti polície. Mohla by zároveň brániť vo vyšetrovaní citlivých prípadov alebo prípadov týkajúcich sa korupcie na vysokých miestach,“ píše sa v materiáli.

[> Pokračovanie na s. 5](#)

Stavba roka 2018: rozbehlo sa hlasovanie verejnosti, výsledky vyhlásia 27. marca t.r.

Stavba roka je prestížnou celoštátnou súťažou stavieb realizovaných na Slovensku. Organizátorom je od roku 1995 Združenie ABF Slovakia. Poslaním súťaže je podpora kvality komplexnej realizácie stavebných diel a ocenenie spoločností a osôb podieľajúcich sa na ich tvorbe.

Združenie ABF Slovakia už po desiatykrát v histórii súťaže Stavba roka dáva možnosť širokej verejnosti na portáli <https://stavbaroka.zoznam.sk> hlasovať v internetovej ankete za najkrajšiu stavbu, ktorá získa Cenu verejnosti 2018. O priazeň hlasujúcich sa uchádzajú

všetky stavby zaradené do súťaže – či už svojim architektonickým, urbanistickým a konštrukčným riešením, kvalitou stavebnej realizácie, investičným zámerom stavebníka (investora) alebo developera. Počas

internetového hlasovania sa porotou stávajú respondenti a široká verejnosť.

Záštitu nad 24. ročníkom súťaže Stavba roka prevzal minister dopravy a výstavby SR Árpád Érsek.

Združenie ABF Slovakia vám opäť želá príjemný zážitok pri prehliadke stavieb a verí, že si zaslúžia vaše najvyššie hodnotenie. Ktorá stavba bude zásluhou vašich hlasov víťazom, resp. ktoré stavby ocenila odborná porota, to sa dozviete

27. marca 2019

na slávnostnom vyhlásení výsledkov a odovzdávaní cien

Súťaže stavba roka 2018

v priamom prenose na RTVS :2

v hlavnom vysielačom čase o 20:30 h

**Partneri súťaže
Stavba roka 2018**

Generálny partner: Cemmac

Hlavní partneri: Ministerstvo dopravy a výstavby SR; Incheba

Partneri: Združenie ABF Slovakia; Únia miest a obcí Slovenska; Slovenská komora stavebných inžinierov; Zväz stavebných podnikateľov Slovenska; Stavebná fakulta Slovenskej technickej univerzity v Bratislave; Prvá stavebná sporiteľňa; Technický a skúšobný ústav stavebný; Vydavateľstvo Eurostav; Nehnutelnosti.sk; Doka Slovakia, Debniaca technika; Zväz spracovateľov dreva SR

Hlavní mediálni partneri: ASB, Vydavateľstvo Eurostav, RTVS, zoznam.sk

Mediálni partneri: Stavebné noviny, SaB, Spolok architektov Slovenska, Nehnutelnosti.sk, novostavby.sk

(abf/fe)

V súťaži Stavba roka 2017 hlavnú cenu získal úsek diaľnice D3 Žilina, Strážov - Žilina, Brodno (foto: Peter Koval', Vladimír Veverka)

Vlani sa na Slovensku začalo stavať 22 055 bytov...

Dokončenie zo s. 1

V súkromnom sektore začali podľa štatistického úradu stavať 6 713 bytov, o 28,4 perc. viac, vo verejnom sektore 102 bytov, o 117 perc. viac. Z toho počet začatých bytov v rodinných domoch vzrástol o 7,3 perc. na 3 918. V súkromnom sektore dokončili 6 283 bytov pri náraste o 12,7 perc., vo verejnom sektore 130 bytov, viac o 51,2 perc. Z toho v rodinných domoch dokončili 4 305 bytov, čo je viac o 13,3 perc.

Najviac bytov vo štvrtom štvrťroku vlani dokončili v Bratislavskom (35,9 perc.) a Trnavskom kraji (14,3 perc.), najmenej v Banskobystrickom kraji (3,8 perc.). Počet dokončených bytov sa medziročne zvýšil vo väčšine krajov, klesol v Banskobystrickom a Nitrianskom kraji.

V poslednej štvrtine vlašajška ubudlo 374 bytov, teda viac o 2,5 perc., z toho asanáciou 350 bytov pri zvýšení o 3,6 perc. V súkromnom sektore ubudlo všetkých 374 bytov pri raste o 6,6 perc., z toho asanáciou 350

bytov, čo je viac o 8 perc. Pri najpomalšom raste o 1,2 perc. bola dokončená takmer tretina bytov v Bratislavskom kraji. Rast počtu dokončených bytov bol vo všetkých krajoch okrem Košického, kde ich počet klesol o 21,2 perc.

V roku 2017 sa na Slovensku začala výstavba 19 930 bytov, ich počet medziročne klesol o 7 perc. Dokončených bolo 16 946 bytov, čo bolo o 8,1 perc. viac. Počet rozostavaných bytov ku koncu roka 2017 dosiahol 74 974, medziročne vzrástol o 4,7 perc.

Slováci mali ku koncu vlašajška v bankách vyše 35 mld. eur

Obyvatelia a živnostníci na Slovensku mali ku koncu roku 2018 v bankách uložených 35,4 miliardy eur. Rovnaká skupina ľudí si od bánk požičala približne 35,8 mld. eur. „Čistý majetok Slovákov v bankách sa tak dostal do zápornej hodnoty. Ešte pred dvoma rokmi predstavoval 3,1 mld. eur. Za uplynulé dva roky sme si od bánk požičali 7,1 mld. eur a vložili do nich len 3,7 mld. eur,“ povedal generálny riaditeľ Across Private Investments Maroš Ďurik.

Podľa Národnej banky Slovenska sa objem úverov domácnostiam za posledných šesť rokov zdvojnásobil, pričom pred desiatimi rokmi bolo Slovensko krajinou s najnižším zadlžením domácností v Európe. Dnes je úroveň dlhu najvyššia v EÚ. Dynamický rast zaznamenávajú najmä úvery na bývanie. To možno podľa M. Ďurika pripísať poklesu úrokových sadzieb či vysokému dopytu mladej generácie po vlastnom bývaní.

Ročné priemerné zhodnotenie vkladov v bankách v roku 2016 predstavovalo 0,48 percenta pri zápornej inflácii. V roku 2017 to bolo už len 0,33 perc. pri inflácii 1,3 perc. a vlani to bolo ročné priemerné úročenie 0,27 perc., avšak pri inflácii 2,5 perc. „Posledné dva roky sa tak vklady Slovákov v bankách v reálnych cenách výrazne znehodnocujú,“ konštatoval M. Ďurik a dodal, že aj napriek tomu majú Slováci väčšinu investícií uložených v konzervatívnych a nízko výnosových produktoch.

Klesajú aj priemerné úrokové sadzby, za ktoré si Slováci od bánk požičiavajú peniaze. V roku 2016 predstavovala ročná priemerná úroková miera 4,3 perc., v roku 2017 to bolo 3,8 perc. a vlani 3,5 perc. „Napríklad

priemerná úroková miera nových úverov na bývanie dosiahla nové minimum 1,5 perc.,“ poznamenal M. Ďurik. Zároveň upozorňuje, že klesajúci rozdiel medzi úrokmi na úveroch a vkladoch (tzv. úrokový diferenciál) banky kompenzujú zvyšovaním poplatkov.

Väčšina Slovákov si sporí

Úspory má 66 perc. Slovákov. Vyplýva to z prieskumu, ktorý si nechala vypracovať spoločnosť Kruk. V sporení výrazne prevažujú ľudia bez záväzkov s podielom 78 perc. Sporia si však tiež dlžníci, z ktorých má úspory viac než polovica oslovených. „Slováci majú peniaze najčastejšie uložené na sporiacom a bežnom účte v banke, výnimkou nie sú úspory v hotovosti,“ hovorí tlačová hovorkyňa firmy Kruk Jana Žaludová.

Podiel ľudí s úsporami výrazne rastie s úrovňou dosiahnutého vzdelania. Úspory má 77 perc. ľudí s vysokoškolským vzdelaním, 69 perc. so stredoškolským vzdelaním s maturitou a 55 perc. Slovákov so základným vzdelaním. Podľa prieskumu si sporia Slováci podobne bez ohľadu na to, v akom veľkom meste žijú, no o niečo viac si sporia v Prešovskom a Žilinskom kraji.

Cieľom sporenia je s absolútnou prevahou vytváranie rezervy na nečakané situácie. Tento účel sporenia uvádza ako hlavný 58 perc. Slovákov. Nasleduje sporenie na dôchodok, čo uviedlo 35 perc. oslovených, a až potom uvádzajú respondenti rozličné spotrebné účely sporenia, ako je napríklad rekonštrukcia domu či bytu, kúpa auta či domácich spotrebičov alebo odpočinkové a zábavné aktivity.

V priemere má najviac Slovákov úspory vo výške 1- až 3-násobku mesačného platu. Takú výšku úspor uviedlo 21 perc. respondentov. Nasledujú úspory vo výške 3- až 6-násobku mesačného platu, resp. do výšky svojho ročného príjmu. V oboch prípadoch takú výšku úspor uviedlo 15 perc. respondentov.

Slováci majú podľa analytikov VÚB nasporených málo aktív

Osobné finančné aktíva Slovákov dosiahli v priemere ku koncu tretieho kvartála 2018 zhruba 13,3-tisíc eur. Hoci podľa analytikov VÚB sa v pomere voči príjmom zvyšovali, v rámci eurozóny Slovensko zaostáva. Už z výsledkov predošlých prieskumov analytický tím VÚB dospel k záveru, že slovenské domácnosti majú nasporených málo finančných aktív, čo sa potvrdilo aj v rámci najnovších údajov. Priemerný Európan má podľa aktuálnych výsledkov nasporených takmer 69,9-tis. eur.

Výška osobných finančných aktív na obyvateľa vzrástla od konca roku 2016 po koniec tretieho kvartála 2018 v priemere eurozóny o 3,8 perc., kým na Slovensku stúpila o 9,8 perc. Hoci je percentuálny prírastok na Slovensku oveľa vyšší a relatívne Slovensko dobieha priemer eurozóny, v absolútnom vyjadrení predstavoval nárast osobných finančných aktív 1 180 eur oproti priemeru 2 580 eur v eurozóne. „Na fakte, že Slováci sú v eurozóne na chvoste rebríčka porovnania výšky osobných finančných aktív, sa nič nemenilo,“ uvádzajú analytici VÚB.

Finančné aktíva Slovákov dosahujú zhruba 19 perc. z priemeru eurozóny, aj keď za posledné takmer dva roky nastal posun z 18 perc.

[> Pokračovanie na s. 5](#)

Na obnove hradu Krásna Hôrka sa preinvestovalo zhruba 5,3 mil. eur

Zhruba 5,3 milióna eur bolo doteraz preinvestovaných na rekonštrukcii hradu Krásna Hôrka, ktorý pred siedmimi rokmi vyhorel. Najrozsiahljší projekt obnovy v histórii hradu a jeho okolia za uplynulého 1,5 roka výrazne pokročil a prví návštevníci by sa doň mohli vrátiť v roku 2021. Informoval o tom Tomáš Hollý z Centra múzejnej komunikácie Slovenského národného múzea (SNM). Špecializovaný projekčný tím sa podľa neho vyrovnal s väčšinou problémových oblastí a zistených nedostatkov, čo umožňuje plynulé napredovanie obnovy

hradu. „Do dnešného dňa sa realizovala kompletná predprojektová príprava stavby, ktorá zahŕňala celkovú analýzu archívnych materiálov, vykonaných výskumov a zistení o skutočnom stave hradu. Projekčný tím zároveň úspešne doriešil otázku vedenia technickej infraštruktúry pre hrad a územie pod hradom, otázku statického zabezpečenia a protipožiarnej ochrany. Rovnako tiež zabezpečil prípravu podkladov pre majetkovoprávne konania a urobil nevyhnutné kroky k vyčisteniu neefektívnych zmluvných vzťahov,“ povedal T. Hollý.

V spolupráci so Stavebnou fakultou Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave bola spracovaná projektová dokumentácia na vydanie územného rozhodnutia a tiež dokumentácia, ktorá viedla v novembri 2018 k vydaniu právoplatného rozhodnutia posúdenia vplyvu stavby na životné prostredie (tzv. EIA). Projekčné oddelenie zároveň pracuje na príprave architektonického a stavebného riešenia projektu. Ako v tejto súvislosti uviedla ministerka kultúry Ľubica Laššáková, veľkým prínosom bola spolupráca s STU. „Išlo o spojenie správnych odborníkov, ktoré v uplynulých mesiacoch prinieslo konkrétne výsledky v oblasti predprojektovej a projektovej prípravy obnovy hradu.“

[> Pokračovanie na s. 6](#)

Košickí poslanci rozhodli, že mesto má ďalej rokovať...

Dokončenie zo s. 2

Keby sa hry nekonali, mesto má v úmysle do výstavby športovej infraštruktúry do roku 2022 investovať 10 mil. eur. Poslanci napokon schválili, že Košice od vlády nebudú žiadať 30 miliónov, ale len 10 mil. eur.

Podpredseda vlády pre investície a informatizáciu a bývalý primátor mesta Richard Raši uviedol, že Košice premrhali príležitosť zorganizovať EYOF 2021, a kritizoval samosprávu za rozpory v žiadostiach o peniaze. „Mesto hádže sumy úplne z brucha. Už pýtalo 40 miliónov, teraz 22 mil. eur, ale primátor

hovoril aj o vyše 100 miliónoch,“ dodal expriemátor Košíc.

Multišportové olympijské podujatie európskeho charakteru pre mládež vo veku 14-18 rokov sa má v Košiciach uskutočniť od 24. júla do 1. augusta 2021. Predpokladá sa účasť 3 700 športovcov z 50 krajín sveta.

Počet prípadov vyšetrovania veľkej korupcie sa v SR...

Dokončenie zo s. 2

Ten zároveň konštatuje, že opatrenia prijaté koncom roku 2018 týkajúce sa zmien vo vymenovaní a prepúšťaní príslušníkov polície by mala zvýšiť zodpovednosť vedúcich funkcionárov.

Celkovo oblasť boja proti korupcii a zvýšenie zodpovednosti vyšetrovacích orgánov na Slovensku zaraďuje Európska komisia do kategórie „obmedzený pokrok“. Táto kategória je aplikovaná, pokiaľ členský štát EÚ oznámil určité opatrenia na nápravu situácie, ale opatrenia riešia problematiku len v ob-

medzenej miere, predložil legislatívne akty vo vládnom alebo zákonodarnom orgáne, ale tieto opatrenia ešte neboli prijaté, prípadne štát predložil vo veci nelegislatívne akty, ale nenadviazal na ne v rámci vykonávania potrebných opatrení.

(sita, sn)

Slováci mali ku koncu vlaňajška v bankách vyše 35 mld. eur

Dokončenie zo s. 4

Za hlavné dôvody nízkej úrovne analytici VÚB označili podpriemerný príjem, nízke celkové bohatstvo, vysoký podiel tých, čo vlastnia nehnuteľnosť, kde bývajú, a zlú skúsenosť s privatizáciou z 90. rokov minulého storočia, resp. nízke finančné vzdelanie. „Na

druhej strane doposiaľ nebola nastavená ani ponuka zo strany finančného sektora – absencia finančného vzdelávania, poradenstva, vysoké vstupné náklady voči investovaným peniazom,“ uvádzajú analytici VÚB.

Do roku 2022 podľa predpokladov VÚB narastú osobné finančné aktíva Slovákov v priemere minimálne na hodnotu 18-tis. eur,

čo je o zhruba 35 perc. viac ako ich aktuálna hodnota. V pôvodnom predpoklade odhadovali pre koniec roku 2018 výšku osobných finančných aktív na úrovni zhruba 13,7-tis. eur, ku koncu tretieho kvartála 2018 dosahovali takmer 13,3-tis. eur. „Rozdiel oproti predpokladu by mal plne pokryť ešte štvrtý kvartál 2018,“ dodávajú analytici VÚB.

Na obnove hradu Krásna Hôrka sa preinvestovalo...

Dokončenie zo s. 5

To nás zároveň výrazne posúva vpred k sprístupneniu jednotlivých častí hradu pre verejnosť v plánovanom termíne do troch rokov," poznamenala L. Laššáková.

Do dnešného dňa sa preinvestovalo približne 5,2 mil. eur z poisťného plnenia a približne 97-tisíc eur z verejnej zbierky. Priebežne sa realizuje inžinierska činnosť v súvislosti s územným konaním. Rovnako sa spracúva dokumentácia, na základe ktorej možno robiť čiastkové stavebné práce, napríklad odstraňovanie vápenno-cementových omietok a cementového škárovania exteriérových murív, stabilizáciu zemného násypu a piliera na parkáne či odstraňovanie násypov z okolia hradu a hradnej studne.

„Tu nejde o nejaký zjednodušený návrat k stavu hradu pred požiarom. Krásna Hôrka je jedinečnou kultúrnou pamiatkou a

komplexom stavieb, ktorá si vyžaduje odborný prístup nielen k rekonštrukcii, teda k odstráneniu následkov požiaru z roku 2012. V rámci komplexnej obnovy však chceme tiež odstrániť nevhodné zásahy z rokov 1956-1989, ktoré výrazne poškodili autenticitu tejto pamiatky. Aj preto komplexný návrh obnovy priebežne konzultujeme so zástupcami pamiatkových úradov a s ďalšími odborníkmi," vysvetlil riaditeľ SNM Branislav Panis. Dodal, že projekt komplexnej obnovy je najrozsiahlejší v histórii hradu a akceptuje súčasné požiadavky na bezpečnú prevádzku hradu, ako aj zvýšenie komfortu pre jeho návštevníkov.

Projekt komplexnej obnovy hradu si vyžaduje úzku súčinnosť a aktívny prístup aj príslušných samospráv. V súčasnosti všetky procesy smerujú k postupnému získaniu jednotlivých stavebných povolení a realizácii procesu verejného obstarávania na výber

zhotoviteľa. „Ak nenastanú neočakávané udalosti, dolná a stredná časť hradu Krásna Hôrka privíta prvých návštevníkov v roku 2021. Neskôr sa počítá rovnako s ukončením obnovy hornej časti hradu a jej následným sprístupnením verejnosti," dodal T. Holý.

Krásna Hôrka je hrad zo 14. storočia nad obcou Krásnohorské Podhradie neďaleko Rožňavy. Prvá písomná zmienka o ňom je z roku 1333, hrad je od roku 1961 národnou kultúrnou pamiatkou. Vlastnili ho tri významné rody Mariášiovci, Bebekovci a Andrášiovci. Hrad Krásna Hôrka je od 10. marca 2012 pre rekonštrukciu až do odvolania zatvorený. V sobotu 10. marca 2012 popoludní na hrade vypukol požiar. Zhoreli šindľové strechy, expozícia v hornom gotickom paláci a zvonica. V kongregačnej sieni sa preboril strop. Škody boli vyčíslené na 8 mil. eur.

(sita, sn)